

Pinnan alla – katsaus anonyymiin internetiin

[Pinnan alla \(2013\)](#) from [Helsinki Metropolia UAS](#) on [Vimeo](#).

Edward Snowden kuohutti maailmaa NSA-paljastuksillaan ja nosti nettiin liittyvät kestoaiheet taas keskusteluun. Mikä on tietosuojan tilanne, mihin vedetään raja laittoman ja laillisen välillä ja perustavanlaatuisimmillaan pohdinta siitä, kenelle verkko oikeastaan kuuluu.

Lapasesta lähtenyt vakoilu on röyhkeää ja uskaliaasta, mutta en silti usko paljastuneen salakuuntelusopan oikeasti yllättäneen monia. Internetin vertaaminen villiin länteen taitaa olla kliseistä, mutta vertaus on osuva. Netti on vielä osin erämaata, johon lakeja ei aina voi soveltaa suoraan. Eri tahot haalivat kilpaa pinta-alaa ja käyvät jatkuvaa köydenvetoa omien intressiensä puolesta.

FBI iski suosittua mustan pörssin kauppa Silk Roadia vastaan lokakuun alussa ja sulki sivuston. Operaatio ei suinkaan lopettanut laittomuuksien kaupustelua, sillä käyttäjät, dokumentissa haastateltu mukaan lukien, vain siirtyivät muille vastaaville kauppapaikoille. Tällä hetkellä Silk Road on jälleen pystyssä.

Dokumentin haastateltu ei ole jäänyt kiinni deep webistä tilailusta varhaiskevään kuvausten jälkeen. Erään tilauksen yhteydessä Suomen tullit kuitenkin kutsui hänet jututettavaksi, mutta ei voinut näytön puutteessa tehdä mitään. Koko tarina on luettavissa [täältä](#). Sittemmin hän on suosinut satunnaisten tilaustensa yhteydessä suomalaisten kauppiaiden kanssa asioimista, jotta tullin toimenpiteet eivät ole riski.

Tavallinen käyttäjä ei siis joutunut FBI:n iskusta ongelmiin. Muuten kuin ehkä taloudellisesti. Osa käyttäjistä oli ladannut Silk Roadilla käytettävää valuuttaa, bitcoineja, käyttäjätilinsä yhteyteen ja sulun yhteydessä rahat yksinkertaisesti katosivat.

Bitcoinit ovat muutenkin kuuma aihe juuri nyt. Iltalehti [uutisoi](#) norjalaismiehestä, joka oli muuntanut vuonna 2009 vajaat kaksikymmentä euroa bitcoineiksi, sitten unohtanut asian kunnes oli hiljattain tarkastanut saldonsa. Omaisuus oli kasvanut reiluun 600 000 euroon. Kirjoitushetkellä yhden bitcoinin arvo on kuusisataa yhdysvaltain dollaria. Eilen illalla luku oli viisisataa yhdysvaltain dollaria. Arvo siis nousi neljänneksellä yhden päivän aikana.

Bitcoinin arvo paukuttaa jatkuvasti ennätyslukemia ja ajan hermoilla olleet ovat menestyneet. Osa kuulee asiasta jälkijunassa ja lähtee mukaan vaihtelevalla menestyksellä. Eikä kukaan oikeastaan tiedä mitä ihmettä bitcoinit, steroidipumpattu tiedusteluteknologia tai koko internet pitkällä aikavälillä merkitsee.

Dokumentti on tehty Metropolian ammattikorkeakoulun elokuvan ja television koulutuohjelman kurssityönä.